

Redd Barna

Illustrasjon: Anna Maria H. Pirolt

Notat

Innspillmøte med ungdom om seksuell trakassering

Oslo, 15.04.24

Rapport

Ungdoms innspill til Stortingsmelding om seksuell trakassering	3
Om Redd Barna - alle barn har rett til en trygg oppvekst uten seksuell trakassering	4
Hva er unges perspektiver på seksuell trakassering?.....	5
Oppsummert fortalte ungdommene.....	10
På hvilke arenaer foregår seksuell trakassering?	11
Overalt og hele tiden.....	11
Oppsummert fortalte ungdommene.....	13
Internett som risikoarena og påvirkningskraft	14
Seksuell trakassering på nettet: Ord, innhold og ubehagelig kontakt	14
Kroppspress i sosiale medier.....	15
Konsekvenser av uønsket spredning av nakenbilder	16
Nettporno – skadevirkninger og påvirkningsfaktor	17
Tiltak for å begrense nettrisikoer.....	18
Oppsummert fortalte ungdommene.....	19
Ungdoms møte med det offentlige hjelpeapparatet	20
Hvem kan ungdom henvende seg til?.....	20
Barrierer for å si ifra til hjelpeapparatet	20
Hvordan møte ungdom: «Do» and «Donts»	22
Oppsummert fortalte ungdommene.....	23
Ungdommenes konkrete innspill til arbeid med Stortingsmeldingen.....	24
Redd Barna: Barneperspektivet må gis prioritet i arbeidet med Stortingsmeldingen	27

Ungdoms innspill til Stortingsmelding om seksuell trakassering

Dette notatet oppsummerer et innspillsmøte med ungdom om seksuell trakassering, som inngår i Kultur- og likestillingsdepartementets (KUDs) arbeid med å lage en Stortingsmelding om seksuell trakassering, høsten 2024.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) hadde ansvaret for å innhente barn og unges erfaringer og engasjerte Redd Barna til å fasilitere innspillsmøtet og til å lage dette notatet. Bufdir sto for rekruttering av ungdom, og Bufdir og KUD var til stede under gjennomføringen av innspillsmøtet.

Bufdir og KUD ønsket å få belyst følgende spørsmål/temaer:

- Hvordan forstår unge seksuell trakassering?
- Hvilke arenaer opplever barn og unge at de er mest utsatt for seksuell trakassering?
- Nettet som risikoarena og påvirkningskraft. Hvilken, om noen, forskjell gjør unge på digital og fysisk seksuell trakassering?
- Hva kjennetegner de trygge personene/tjenestene for ungdom?
- Hva må myndighetene forstå for å kunne forbygge seksuell trakassering blant barn og ungdom? Hvilke tiltak må på plass for å hjelpe ungdom som utsettes for seksuell trakassering, og for de som utsetter andre for seksuell trakassering.

Innspillsmøtet fant sted i Oslo, 15.04.2024 fra 17.30-21.00.

Møtet besto av ungdom fra fylkeskommunale ungdomsråd fra ulike deler av landet, samt barne- og ungdomsorganisasjoner. Møtet ble åpnet av kultur- og likestillingsminister – og statssekretær i KUD deltok på avslutningen, hvor ungdommene overleverte konkrete innspill til strategien.

Ungdommene ble delt inn i fire grupper, og de ble informert om at det skulle lages et notat basert på gruppearbeid, og individuelle innspill. Alle innspill er anonymisert.

Programmet for innspillsmøtet var som følger:

Klokkeslett	Program
17.30	Redd Barna ønsker velkommen
17.33	Innledning kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery
17:40	Maktfordelingsprinsippet og spørsmål?
17.45 – 19:15	Workshop første del: Unges perspektiver på seksuell trakassering – Hva og hvor Bli kjent Fire hjørner Rundebord Pause Døgnet
19:15 – 19:45	Pause med pizza
19.45 – 21:00	Workshop andre del: Tiltak for å bedre forebygge seksuell trakassering Menti Do & Don` t Ungdom lager innspill
20.45-20.55	Overlevering av innspill til statssekretæren, evt. spørsmål
20.55-21.00	Redd Barna oppsummerer og takker

Om Redd Barna - alle barn har rett til en trygg oppvekst uten seksuell trakassering

Redd Barna er en barnerettighetsorganisasjon som blant annet arbeider med barns rett til beskyttelse mot vold og seksuelle overgrep i henhold til FNs barnekonvensjon. Likestilling- og diskrimineringslovens vern mot seksuell trakassering ligger til grunn for arbeidet med strategien. I innspillsmøtet og til arbeidet med dette notatet, la vi til grunn at seksuell trakassering er:¹

- **Verbale uttrykk** omfatter direkte bruk av kjønne ord som «hore» og «homo», kommentarer om kropp, utseende eller privatliv, samt forslag/krav om seksuelle aktiviteter.
- **Ikke-verbale former** omfatter visning av pornografiske bilder og mer indirekte former som meldinger, oppringninger, bilder med seksuelt innhold, ryktespredning, eller spredning av bilder med seksuelt innhold av personer på nett eller i sosiale medier.
- **Fysiske former** for trakassering omfatter ufrivillig seksuell kontakt som klemming, kyssing, og beføling av bryster eller underliv. Disse formene for trakassering grenser opp mot seksuelle overgrep og krenkelser og kan straffes etter straffeloven.

Til veiledning for arbeidet med seksuell trakassering viser vi videre til FNs barnekomités generelle kommentar nr. 13 om [barnets rett til frihet fra alle former for vold](#) og nr25 om [barnets rettigheter relatert til det digitale miljøet](#).

Særlig relevante artikler i barnekonvensjonen for dette innspillsmøtet var:

Artikkel 3 – Til barnets beste

Voksne skal gjøre det som er best for barn

Artikkel 12 – Barns rett til å uttrykke sine meninger og bli hørt

Alle barn har rett til å uttrykke sine meninger og ha innflytelse i saker som angår dem.

Artikkel 16 – Privatliv

Alle barn har rett til privatliv

Artikkel 19 – Beskyttelse

Ingen barn skal utsettes for fysiske eller psykiske skader eller misbruk.

Artikkel 29 – God skole

Alle barn har rett til å gå på en god skole, der de

får utvikle seg på ulike måter og få respekt for menneskerettighetene, natur og forskjellige kulturer.

Artikkel 31 – Lek og fritid

Alle barn har rett til lek, fritid og hvile, og til å delta i kunst- og kulturliv.

Artikkel 34 – Seksuell utnyttelse

Alle barn skal beskyttes mot seksuell utnyttelse og misbruk

Artikkel 40 – Lovbrudd

Alle barn som har brutt loven, har rett til å bli behandlet med respekt og rettferdighet.

¹ Redd Barna (2021). [Sterkere sammen. En undervisningsressurs for å forebygge seksuelle krenkelser blant ungdom](#)

Rapport

Hva er unges perspektiver på seksuell trakassering?

Et sentralt poeng med innspillsmøtet, var å undersøke hva unge selv legger i begrepet seksuell trakassering. Vi gjennomførte en rekke øvelser for å få bedre innsikt i ungdommenes perspektiver og begrepsforståelser.

Situasjoner unge forstår som seksuell trakassering

For å få ungdommenes forståelse av hva seksuell trakassering er, ba vi dem hver for seg skrive hva de legger i begrepet «seksuell trakassering» på post-it lapper, og deretter komme frem til en felles forståelse i gruppearbeid. Dette ble oppsummert i tankekart. Under følger et samlet tankekart med oversikt over alt ungdommene spilte inn i denne runden.

Slik forsto gruppene seksuell trakassering:

Ungdommenes individuelle beskrivelser:

Det er stor variasjon i hva ungdommene legger i begrepet, og innspillene går langs de tre definerte kategoriene for seksuell trakassering; verbal, ikke verbal og fysiske former. De beskrev alt fra uønsket seksualisert oppmerksomhet og til å bli tatt på med romantiske og seksuelle intensjoner uten samtykke. Enkelte beskrev også andre former for seksuelle krenkelsers og overgrep, som for eksempel sex uten samtykke.

Rapport

Verbale former

- Bli kalt seksuelle ting når personen åpenbart ikke liker det
- Kommentere «drøyt» på andres kropp og kjønnsdeler
- Kommentere ting om kropp eller seksuelle aktiviteter og gi «forslag» til hva man kan finne på
- Kalt for «hore» og «homo» på en negativ måte
- Få seksuelle kommentarer om kroppen din, eller bli fortalt seksuelle kommentarer om andre sine kropper
- Kommentere på noens kropp og utseende på en seksualiserende måte

Ikke verbale-former

- Press til å dele bilder/videoer
- Dele bilder uten samtykke
- Få tilsendt nudes ut av det blå
- Sende porno
- At noen bruker bilder som utpressingsmiddel
- Bli tatt bilde av i garderoben
- Ta bilder som kan tolkes seksuelt av andre uten samtykke og enda mer om man deler videre i ikke-seksuelle kontekster, så lenge det kan tolkes
- Å spørre noen om en tjeneste til gjengjeld for noe seksuelt (be om/tilby)
- Dele info om andres sexliv offentlig (uten samtykke av de det gjelder)

Fysiske former

- Beføling uten tillatelse
- Ta på andres kropp uten å spørre/vite at det er greit
- Rørt/overgrep på kroppen (uten samtykke)
- Bli tatt på, etter å ha sagt ifra at det er ubehagelig
- En som tar på brystene til jenter uten samtykke
- Noen slår deg på rumpa
- Ta på noen på en seksuell måte uten samtykke
- Pressa til å ha sex
- Sjef tar upassende på ungdom
- Kjæreste går fram seksuelt i et for stort tempo
- Maktforskjeller i jobb: Berit er sjefen til Hassan og pleier å massere han i lunsjpausen
- Seksualisere en skeiv person i garderoben (vil ikke dusje med fordi «de kommer til å se på»)
- Bli stirret opp og ned gjentatte ganger (mest ned og opp)
- Utnytter en beruset person

Kontekst, rolle og alder spiller en rolle

For å få bedre innsikt i hva ungdommene oppfatter som seksuell trakassering, gjennomførte vi en øvelse som heter «fire hjørner». Her skulle ungdommene ta stilling til ulike påstander, og begrunne hvorfor de var helt enig, litt enig, litt uenig eller helt enig. Øvelsen skaper diskusjon og gir en begrunnelse for hvorfor ungdommene mener det de mener.

Vi stilte spørsmålene under, og fikk følgende svar fra ungdommene:

SPØRSMÅL: Er dette seksuell trakassering ...

... At ungdom får spørsmål om å selge føttene sine

DE FLESTE UNGDOMMENE SVARTE: Litt enig

- Avhenger av intensjonen din og konteksten, og om det er samtykke eller ikke.
- Hvis det er kjæresten din eller noen du kjenner godt, er det ikke nødvendigvis seksuell trakassering. Er det en fremmed er det noe annet.
- Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet. Hvis det er en som tilbyr seksuelle tjenester, er det ikke i mitt hode seksuell trakassering.
- Med en gang du spør noen andre om å selge noen bilder av kroppen din, er det en overskridelse.

Helt enig

- Jeg tror ungdom i dag ser på det spørsmålet som litt kødd og litt morsomt
- Hva som er seksuell trakassering, kan være veldig subjektivt. Det er veldig forskjell på om det er en mann på 40 eller en jevnaldrende som spør.
- Forskjell på å sende, enn å selge.

DE FÆRRESTE UNGDOMMENE SVARTE: Litt uenig,

- Føtter er ikke nødvendigvis seksuelt. Jeg tenker ikke på det som seksuelt. Det er forskjell på det og bryster.
- For to år siden ville jeg stått på Helt uenig, men i dag skjønner jeg at det er en veldig etablert ting, fordi det er så mange som har det som kick.
- Når du spør noen over 16 år og det er samme alder, ...
- Jeg ser heller ikke på føttene mine som seksuelt.

SPØRSMÅL: Er dette seksuell trakassering ...

... Å sende lenke med porno til andre

DE FLESTE UNGDOMMENE SVARTE: Litt uenig

Rapport

- Det handler om kontekst, og hvem som handler til hvem. Det er ofte ikke noe vondt ment bak handlingen.
- Mellom venner er det ok, men uønsket kan det være trakassering.
- Hvis det er overraskende og uønsket, så er det seksuell trakassering.
- Det kommer an på om det er en venn eller kjent.
- Kontekst betyr noe. Og om det er frivillig.
- Det er også et spørsmål om hvor grotesk pornoen er også.

FÅ UNGDOM SVARTE: Uenig

- jeg har ikke ønske om å få tilsendt/se porno.

SPØRSMÅL: Er dette seksuell trakassering ...

... Å kalle venninnen sin for «hore»

HER FORDELTE GRUPPENE SEG JEVNT MELLOM DE ULIKE SVARALTERNATIVENE:

Helt uenig

- Det er veldig etablert i venninnegjenger. Det kan være ment som kjært, og som kallenavn. Jeg kaller venninnene mine for horer.

De fleste plasserte seg på sidene litt uenig og litt enig, eller i midten mellom dem.

- Det handler om hvor nær du er den andre personen eller ikke. Det handler også om kontekst. Hvis noen sier jævla hore bak min rygg og hvis de hadde snakket nedlatende bak meg, og så er det annen ting.
- Ungdom i dag har litt mørkere type humor.
- I enkelte tilfeller er det humor- eller mer seksuelt.
- Kanskje folk på utsida hører at en person blir kalt hore, så i enkelte tilfeller kan det være seksuell trakassering, men i de fleste tilfellene er det ikke.

Helt enig

- I mitt hode er hore et negativt ladet skjellsord, og derfor opplever jeg det som seksuell trakassering.
- Ut ifra oversikten på tavla, er det seksuell orientering, men ifølge lovverket er det ikke slik. Jeg håper lovverket endres.

SPØRSMÅL: Er dette seksuell trakassering ...

... Å flere ganger bli kalt homo

Spredt i tre hjørner helt enig, litt enig og litt uenig.

DE FLESTE SVARTE: Enig.

- Folk kaster masse ord til hverandre, uten at de vet hva ordene betyr.
- Det handler om kontekst. Forskjell hvordan det blir brukt. Men det vanligvis ikke på en god måte.
- Ofte bruker man homo uten å legge noe negativt bak det.
- Når man blir kalt homo flere ganger, så legges det ofte noe negativt bak det.
- Så kan man spørre om det er seksuell trakassering, og ikke bare generell trakassering?
- Det er forskjell på hvordan det blir brukt. Hvis du blir kalt hore og homo er det ikke så ille. Men hvis du blir spurt om å selge en tjeneste til en gammel mann er det noe helt annet.

SPØRSMÅL: Er dette seksuell trakassering ...

... Å bli presset av kjæresten til å dele nakenbilder fordi alle andre gjør det

NESTEN ALLE UNGDOMMENE SVARTE Helt enig.

- Uansett om det er kjæreste eller ikke, så er det seksuell trakassering. Siden jeg leser «presset» så tenker jeg det er uønsket.
- Jeg kjenner mange jenter som legger ut sensurerte nakenbilder av seg selv og kjæresten sin, for å vise til venner. Som kjærester inngår man noen regler ganske tidlig, om hva som er greit eller ikke.
- Hvis kjæresten min hadde presset meg til å ta eller bli med på nakenbilder, så er det ikke greit.
- Undervisningen på skolen er veldig tydelig på at deling av nakenbilder og press til å dele er ikke lov og at det er seksuell trakassering.
- Å presse noen er noe annet enn å spørre.
- Når det er press involvert, så er det seksuell trakassering.
- Jeg føler at hvis det hadde kommet i media, hadde det blitt kategorisert som vold i nære relasjoner.

Oppsummering av hjørne-øvelsen: Kontekst, alder og relasjon spiller en rolle

Ungdommene er opptatt av at om noe er seksuell trakassering eller ikke, avhenger av kontekst, alder og relasjon. Graden av samtykke var også relevant for ungdommene. Dersom man har gitt samtykke i starten, kan det se ut til at grensene for hva som er greit og ikke, utvides.

Hva som oppfattes som seksuelt er også svært varierende og subjektivt. Det må tas med som et element når man vurderer om noe er seksuell trakassering eller ikke. Graden av humor trekkes også frem av flere som et sentralt poeng, og det settes i sammenheng med relasjonen mellom partene. Likestillings- og diskrimineringsloven er tydelig på at handlingen må være uønsket, og at det er den som rammes som definerer om det er uønsket. Relasjon, kontekst og humor er skiftende variabler som kan tolkes svært ulikt av de involverte. Ungdommene var tydelige på at press til å dele nakenbilder var noe de hadde lært om på skolen. De ga uttrykk for at de kjente til problemstillingen gjennom dette, og dermed raskt kunne konkludere (nesten) enstemmig på at dette var seksuell trakassering.

Rapport

Redd Barna mener dette viser viktigheten av å gi kunnskap til barn og ungdom, og at det er viktig med god seksualitetsundervisning i skolen.

Oppsummert fortalte ungdommene

- At de mottar ønskede kommentarer om kropp og forslag om seksuelle aktiviteter
- Uønsket deling og spredning av nakenbilder er et problem
- At de blir tatt på seksuelt, både av kjente og ukjente, og enkelte beskrev også seksuelle overgrep
- Kontekst og relasjon avgjør om noe forstås som trakassering eller ikke
- Alder spiller en rolle for om en situasjon kan omtales som seksuell trakassering

På hvilke arenaer foregår seksuell trakassering?

Vi ønsket å få innblikk i hvilke arenaer ungdom opplever seksuell trakassering. Vi ba gruppene lage en liste med steder ungdom opplever seksuell trakassering, og samtidig gi eksempler på typiske situasjoner og hendelser som kan oppstå.

Overalt og hele tiden

I tabellen under har vi oppsummert de arenaene ungdommene oppfattet som viktige. Skole, fritidsarenaer og jobb ble nevnt som stedene der man er mest utsatt for seksuell trakassering.

HVOR OPPLEVER UNGDOM SEKSUELL TRAKASSERING?	EKSEMPLER PÅ TYPISKE SITUASJONER
Fritidsklubber	På et hjørne eller foran alle
Skolen	Kommentarer i gangen Beføling Maktmisbruk Verbal trakassering Kroppsspråk Utpressing Ufrivillig bilde- og videodeling Deling av seksuell info. Gymtimer: Selvstimulering i form av øvelser, andre oppsøker garderoben
Jobb	Maktmisbruk av kollegaer, sjef og andre på jobben Annen upassende oppførsel Kommentarer fra kunder/medarbeidere Verbal trakassering Kroppsspråk Utpressing Ufrivillig bilde- og videodeling av seksuelt innhold Av eldre, demente i helsevesenet – et etisk dilemma
Familieselskaper, hjemme og av omsorgspersoner	Seksualisering og andre kommentarer fra familien som er uønsket Maktmisbruk Seksuelle handlinger mot dyr Overgrep, pedofilmanipulering Incest
Trening	Blikk/kommentarer Selvstimulering foran andre Fysioterapeut med upassende kommentarer Garderobe
Organisasjon	Maktmisbruk Verbal trakassering Kroppsspråk

Rapport

	<p>Utpressing Ufrivillig bildedeling Deling av seksuell info. Maktmisbruk Verbal trakassering</p>
Sentrum	<p>Kommentarer «Cat-calling» (red. Cat-calling er når ukjente roper trakkasserende og ofte seksuelt trakasserende kommentarer mot en annen på gata, som ofte kan oppleves som truende) Blikk</p>
Sent ute	<p>Kommentarer «Cat-calling»</p>
Gaming	<p>Kommentarer eller bli bedt om tjenester</p>
Kafé på dagtid	<p>Bli bedt om ting</p>
Institusjoner/barnevernet og BUP	
Russebusser og på fester	<p>Overgrep og misbruk av personer som er påvirket russetiden. Å sende tits for rulleplass Fest med yngre gir knuter (red: russetid)</p>
Som lærling på et verksted (red: lærling)	<p>(red: kvinnelig lærling i mannsdominerte yrker): det er vanskelig å snakke om, men alt kan skje</p>
Strand/svømmehall	<p>Blikk Seksualiserte spørsmål og kommentarer Bli filmet</p>
Venner	
Utsteder	<p>Kommentarer Beføling på utsteder og fest Doping Sex med beruset person Klåing og utnyttning Maktmisbruk Verbal trakassering og kroppsspråk Utpressing og ufrivillig bilde- og deling av seksuell info. Verbalt mot klær Klå uten skjørt og invadere personlig rom</p>
Kollektiv transport	<p>Kommentarer Blotting Bildetaking, Klåing, Utpressing Forfølgelse Kroppsspråk</p>
Helsetjenester	<p>Maktmisbruk Overbehandling Maktmisbruk</p>

Rapport

	Overgrep og utnyttelse.
Matbutikken	Blikk og kommentarer ved kjøp av sanitetsprodukter
Lekeklassen	Bøyer seg
På nettet	Verbal trakassering Bilddeling Linkdeling Utpressing Blotting Stalking Kroppsspråk Deling av pornografi Seksualisering av barn og unge Spredning av nakenbilder Gaming: Uønsket oppmerksomhet
Doer og offentlig sanitet	Filming i lukkede områder
Arrangementer	Tekster

Oppsummert fortalte ungdommene

- Beskriver seksuell trakassering på jobb, skole og fritidsaktiviteter
- Det foregår i offentlige rom og i private sfærer, og det er et stort innslag av digitale krenkelser
- Russetiden virker til å være en risikoarena
- Offentlig ansatte kan utøve seksuell trakassering

Internett som risikoarena og påvirkningskraft

Ettersom barn og ungdom ofte tilbringer mye tid foran skjermen, ønsket vi å høre hva ungdommene tenkte rundt seksuell trakassering på digitale arenaer. Vi ønsket å fange opp unges perspektiver på pornografi, og spesielt om ungdommene tenker at det er en sammenheng mellom eksponering av porno og seksuell trakassering.

Vi brukte responsverktøyet Mentimeter for å innhente svar på spørsmålene knyttet til internett som risikoarena og påvirkningskraft.²

Seksuell trakassering på nettet: Ord, innhold og ubehagelig kontakt

Ungdom ga eksempler på ord som blir sagt, innhold som blir delt og ubehagelig kontakt som foregår på digitale arenaer. Som det framgår i avsnittet om hva seksuell trakassering er, må språkbruk digitalt også forstås i lys av kontekst og relasjon. Også på digitale arenaer vil ordbruken ses i lys av hva slags relasjon man har til den som ytrer. Er det en venn eller en person ungdommen har en god relasjon til, vil det forstås annerledes enn om det er en ukjent.

Samtidig ser vi her at ungdom ofte tar del i digitale, sosiale rom, der ukjente henvender seg til dem og der nye kontakter skapes, på godt og på vondt, i kombinasjon med at det er liten grad av sosial kontroll og tilsyn fra voksne. Vi fant gjennom Mentimeter-undersøkelsen at ungdom forventes å «tåle» mer i sosiale medier enn på vanlige fysiske møteplasser.

ORD SOM UTVEKSLES MELLOM VENNER OG BEKJENTE, MEN KAN OGSÅ VÆRE NETTKONTAKTER ELLER UKJENTE I KOMMETENTARFELT	UBEHAGELIG KONTAKT BÅDE MELLOM VENNER; BEKJENTE OG NETTKONTAKTER, ELLER FRA UKJENTE I KOMMENTARFELT	ANNET INNHOLD SOM KAN UTVEKSLES MELLOM VENNER, BEKJENTE OG NETTKONTAKTER, ELLER OPPLEVES FRA UKJENTE I KOMMENTARFELT
«Hore»	Blotting	Memes
«Pulbar»	Deling av nakenbilder og «nudes»	Seksualisering av barn på sosiale medier f.eks tiktok
«Jævla hore»	Sende porno. Tvinge dem til å se på for å gjøre det mer ubehagelig	Nudes
Skampulte drittunge	Uthenging og seksuell trakassering i skolekanalene på Jodel.	Uønska dickpics
«Kor lang e kuken din?»	Utgir seg som noen andre enn seg selv	Pornografi
«Send du?»	Ufrivillig mottakelse av nakenbilde/ Uforventet dickpick	
Mye rasistisk seksuell trakassering (spesielt om Sør-Øst asiater)	Bli spurt om å sende nudes eller lignende.	

² Mentimeter er en app og et responsverktøy, der man kan stille spørsmål digitalt og få inn anonymiserte svar. Menti.com

Rapport

«Send tits»	Utpressing for nudes, f.eks hvis du ikke sender mer så sprer jeg de du allerede har sendt. Truining om å spre nakenbilder	
«Håper du blir voldtatt»		
«Du ber jo om det når du e kledd sånn»	Selge/dele bilder av andre	
«Homo»	Gruppechatter hvor man baksnakker	
«Send bilder»	Seksuell trakassering i lukkede chatter	
«Jeg skal voldta deg»	Ubehagelige meldinger	
«Er du jomfru?»	Når noen spør om bilder av føtter	
«Du har en feit ræv»	Digital baksnakking	
«Alder er bare et nummer»		
Når noen kommenterer på kropp på en ubehagelig måte		
«Har du hvert med noen eldre før?»		
«Uknullbar»		
«Oppbrukt, feit, ekkel»		

Kroppspress i sosiale medier

Barn og unges eksponering for seksualisert reklame, nettporno og påvirkning fra influensere, kan føre til kropps- og utseendepress. Unge selv fortalte at dette kan sette urealistiske forventninger til seg selv, gå utover selvtiliten og selvfølelsen, og sette urealistiske standarder for andre. Ungdommene la betydelig vekt på helsemessige konsekvenser av kroppspress.

I prioritert rekkefølge fortalte de at dette var de mest sentrale konsekvensene av å være utsatt for kroppspress i sosiale medier:

1. Dårlig selvbilde
2. Spiseforstyrrelser
3. Dårlig psykisk helse
4. Selvskading
5. Anoreksi og bulimi
6. Depresjon og angst
7. Selvhat
8. Megareksi (Red. det betyr: når en person blir sykelig opptatt av å få stor muskelmasse)
9. Bruk av anabole steroider
10. Selvmordstanker

Konsekvenser av uønsket spredning av nakenbilder

Ungdommene fortalte om mange alvorlige konsekvenser av å oppleve press til å dele et bilde og/eller få spredt nakenbilder mot sin vilje. Enkelte fortalte at de som har opplevd dette står i fare for å bli utsatt for flere overgrep og krenkelser, i tillegg til sosiale konsekvenser for den som er utsatt for spredningen.

Økt voldsutsatthet

- Fare for fysisk vold
- Mobbing
- Vold
- Voldtekt
- Klåing / tafsing
- Kan fort være at andre ser på deg annerledes, dersom du selv har delt
- Blikk og nedslående kommentarer
- Folk ser på deg som mer tilgjengelig for å seksuelt trakassere.
- Selvskading
- Følelse av å ikke eie egen kropp
- At det forventes at man vil sende mer

Sosiale konsekvenser

- Føle seg sett ned på og dømt
- Utestenging
- Hatkommentarer av andre
- Rykter og «ryktene» varer lenge, folk kan huske i mange år
- Miste nære venner
- Det vil sette en standard for hvem du er, det er lett at hva du huskes for
- Du blir sett ned på
- Føler seg «naken» foran alle. Alle har sett deg på ditt mest sårbare
- Følelse av at alle har sett deg og din kropp litt følelse av å være et objekt
- Stigmatiserende
- Folk har sett deg naken. Det er noe med å ikke vite hvem som har sett deg naken eller ikke, som må være helt forferdelig
- Ødelegger den psykiske helsen til en person
- Du blir husket for det
- Ødelegging av jobbmuligheter
- Digitale fotspor

Det er påfallende at de sosiale konsekvensene rammer den som er utsatt for spredning, og at det ikke er ansvars plassering hos personer som sprer bildene.

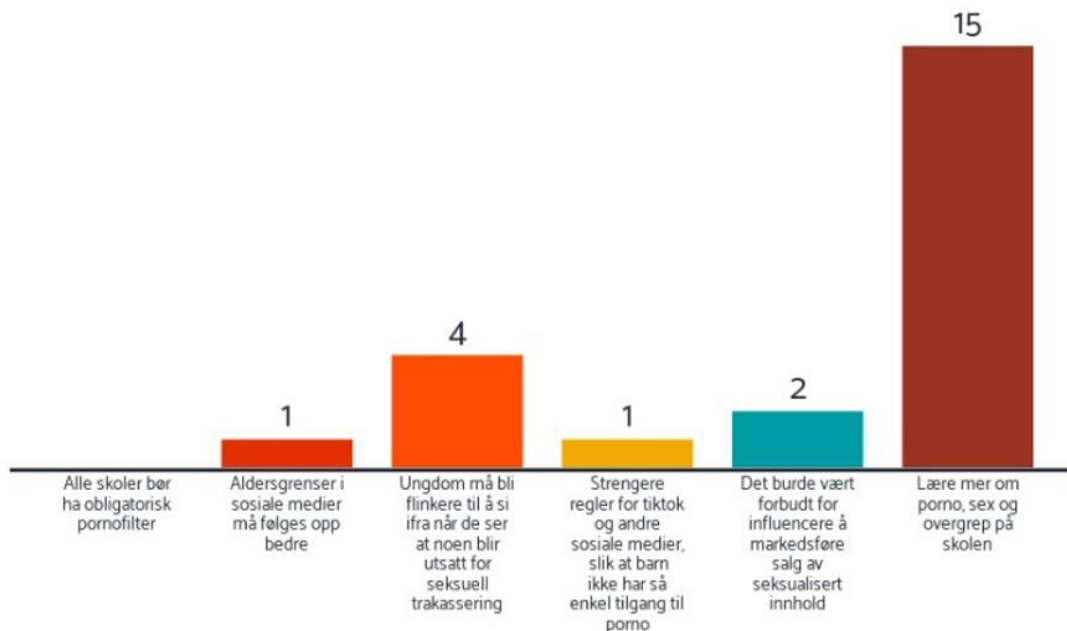
Rapport

Normalisering av seksualisert vold

- Spredning av voldtekstmateriale
- Voldelig sex blir «greit»
- Man tror det skal være hardt og at «ugreie ting» er normalt. Skaper voldtekstkultur.
- Man normaliserer vold mot kvinner
- Man kjenner ikke til grenser da porno som oftest ikke har dette
- Man ser på sex på en annen måte - lite samtykke i porno
- Ingen konnotasjoner til samtykke
- Man kan få vrangforestillinger og fantasier man "gjennomføre"
- Forventninger om ulike kinker som f.eks. vold
- Ufrivillig spredning av private, seksuelle videoer
- Normalisering av seksuell trakassering
- Normaliserer seksuelt syn på kvinner
- Grenser blir tråkka over

Tiltak for å begrense nettrisikoeer

Vi stilte spørsmål om hvilke tiltak ungdommene mener vil treffe utfordringen i størst mulig grad og om det trengs egne tiltak som adresserer det nettspesifikke.

Ungdommene er tydelig på at seksualitetsundervisningen de får på skolen er det mest treffsikre tiltaket for å begrense skadevirkning av porno, og at undervisningen også bør omhandle nettopp porno, sex og overgrep. Som det framgår av ungdommenes konkrete innspill til Stortingsmelding (siste kapittel) er de

Rapport

særlig opptatte av å styrke seksualitetsundervisningen i skolen. Samtidig framgår det også av ungdommenes samlede innspill til arbeidet med Stortingsmeldingen at de også etterlyser flere restriksjoner på nettet.

Oppsummert fortalte ungdommene

- Unge opplever seksualiserte kommentarer, uønsket deling av innhold og skadelig nettkontakter
- Ungdom rapporterer om alvorlige helsemessige konsekvenser av kroppspress
- Uønsket spredning av nakenbilder – setter ungdom i fare for flere overgrep – i tillegg til store sosiale og helsemessige konsekvenser. Skadevirkningene går utover den som er utsatt, mens det ikke er fokus på de som har spredt.
- Unge beskriver mange negative konsekvenser av nettporno, og ser at det kan formidle inntrykk som kan relateres til seksuell trakassering.

Rapport

Ungdoms møte med det offentlige hjelpeapparatet

Ungdom opplever seksuell trakassering på mange arenaer. Spørsmålet er hvordan ulike oppvekstarenaer bedre kan forebygge dette, og hvordan hjelpeapparatet bedre kan bidra til å forebygge og beskytte barn bedre.

Hvem kan ungdom henvende seg til?

For at samfunnet bedre skal kunne styrke sitt arbeid med å fange opp og forebygge seksuelle krenkelser, er det viktig å utforske hvem unge selv mener kan være viktige støttespillere. Vi ba gruppene sammen komme fram til hvem de kan kontakte, dersom de selv er utsatt eller er vitne til seksuell trakassering.

Ungdom fortalte at det først og fremst er venner og foreldre. Likevel pekte ungdommene på at de har et stort repertoar med personer rundt seg som de kan fortelle det til.

NÆRE RELASJONER	PROFESJONELLE/VOKSNE SOM JOBBER MED UNGE	DIGITALE TJENESTER
Venner (flest som svarte dette) Venner (nære) Foreldre - (spørs hva slags forhold man har) Søsken Kjæreste Andre familiemedlemmer Moren din (omsorgsfull foreldrefigur)	Helsesykepleier/helsefagarbeider Trener Ungdomsarbeider på fritidsklubb og skole Politiet Til en kollega på jobben Organisasjon Tillitsvalg på jobb, Koordinator Helsetjenester Verneombud, Koordinator Rådgivere, Lærere Ledere, BUP Helsestasjoner Minoritetsrådgiver, Interesseorganisasjoner	Anonym chat Chattetjenester Anonyme digitale helsetjenester (enklere å si ifra når det er anonymt), Ungdomstelefonene

Barrierer for å si ifra til hjelpeapparatet

For å belyse hva som kan være hindringer for at ungdom i liten grad melder ifra til voksne, stilte vi følgende spørsmål på Menti: **Hvorfor sier ikke ungdom ifra til voksne om seksuell trakassering?**

Vi har kategorisert ungdommenes svar inn i tre kategorier:

- 1) Sakens kompleksitet: Selvfølgelig
- 2) Uønskede sosiale konsekvenser
- 3) Ikke tiltro til at det er til hjelp
- 4) Politiets arbeid og lovverket

Sakens kompleksitet: Selvforståelse

- Knyttet til skam
- Tør ikke
- Tabu
- Offeret bagatelliserer det
- Ukomfortabelt emne tabu
- USIKKERHET
- Usikkerhet rundt hva som er seksuell trakassering vs. voldtekt vs. ulovlig
- Føler at det ikke har noen verdi (alt av voldtektssaker som ikke går igjennom)
- Stigma
- Vanskelig for noen å forstå om det faktisk er det de er utsatt for

Uønskede sosiale konsekvenser

- Blir sett på som en «snitch»
- Vil ikke sette seg selv i en sårbar posisjon
- Redde for konsekvenser
- Redd for konsekvensene av å si ifra
- Vil ikke «gjøre det til en stor sak»

Ikke tiltro til at det er til hjelp å si ifra

- Det hjelper ikke å si ifra
- Blir ikke tatt på alvor
- De er ikke selv bevisst på hva seksuell trakassering er
- Følelsen av at det ikke hjelper
- Redd for å ikke bli tatt seriøst
- «Det er bare fordi han liker deg»
- Ingen konsekvens mot overgriper
- Man vil ikke myste rykte og ikke sikkert de voksne tar ansvar, men tar det som en joke
- Blir ikke tatt på alvor og ting blir ikke gjort noe med
- Voksne kan skylde på deg (hva du har på deg hvordan du oppfører deg)
- Man er redd for at konsekvensene av å si fra er verre enn hvis du ikke sier ifra
- Blir møtt av nødetater uten kompetanse
- Nytteløst å si ifra når man ikke får hjelp
- Redd for å ikke bli trodd, tabu, frykt og redsel, ikke blir trodd

Politiets arbeid og lovverk

- Voldtekt blir ikke dømt
- Politiet gjør ikke nok
- Vi har en elendig samtykkelov
- Sakene blir bare henlagt
- Anmeldelsen går i overgripernes favør
- Mange vet at hvis man anmelder så blir det ikke gjort noe med
- Dårlig rettssystem. Manglar samtykkelov
- Man tørr ikke da man allerede vet at de fleste saker blir henlagt
- Ingen konsekvenser mot de som har begått handlingen

Hvordan møte ungdom: «Do» and «Donts»

Ettersom mange ungdom ikke forteller om seksuelle krenkelser til voksne, ønsket vi å undersøke hvordan ungdom ønsker å bli møtt. Vi ba gruppene svare på hva de ønsker at de man forteller det til skal gjøre, og hva de ikke skal gjøre. Dette er viktige innspill til hvordan tjenestene kan utvikle sitt arbeid med ungdom og seksuell trakassering.

Slik vil unge gjerne møtes:

Kompetanse	Måter å møte ungdommene på	Fysiske rammer
<ul style="list-style-type: none">• Vite mer om temaet• Prøve å løse situasjoner innad• Helsevesen: hvordan prosessen fungerer• Ha flerkulturell kompetanse• Spør før du handler videre• Tillitspersoner må ha relevant kompetanse	<ul style="list-style-type: none">• Bry deg• Være der for det emosjonelle• Være forståelsesfull• Forsikre om at det ikke er konsekvenser• Lytte før råd• Snakke som et alminnelig menneske• Lytte til, ikke avbryte• Trøste, komme med råd• Voksenpersonen er rolig• Ivareta personen, ikke voksenpersonen• Ha mer samarbeid innad i systemet• Ta det på alvor• Vær menneskelig	<ul style="list-style-type: none">• Skal være i et komfortabelt rom

Slik vil IKKE unge møtes:

Følge opp uten god nok involvering av unge selv	Være nedlatende
<ul style="list-style-type: none">• Ikke bryt taushetsplikten• Ta det i de stegene vedkommende klarer• Ikke løs problemene uten å ha fått spørsmålet om hjelp• Ikke si det videre• Ikke press ut mer informasjon• Ikke gå videre i prosessen uten samtykke• Ikke spør for mange spørsmål• Snakke over dem	<ul style="list-style-type: none">• Babystemme• Ikke snakke med en babystemme• Snakk med «jobbstemme»• Mistenkeliggjøre den som forteller• Dømme• Sammenlign• Bagatellisere hendelsen• Gradere sårbarhet• Ikke skylde på deg• Snakke nedlatende• Ikke kom med konsekvenser• Ikke gjør narr

Rapport

	• Ikke uskadeliggjør det• Ikke dømme• Si det videre

Vi fant at ungdommene ønsker voksne som har kunnskap om temaet og som kjenner til hvordan saker blir fulgt opp i systemene. Samtidig ønsker de at voksne involverer ungdom i oppfølgingen av en sak. Men de fleste svarene la aller mest vekt på hvordan møte ungdom med åpenhet og ivaretagelse.

Oppsummert fortalte ungdommene

- De fleste forteller om seksuell trakassering til venner. Noen forteller til foreldre
- Det finns mange i hjelpeapparatet som mulig kan være relevante voksne
- De ønsker å bli møtt med åpenhet og bli involvert i prosessen.
- Redsel for brudd på taushetsplikt kan være en mulig barriere for å si ifra
- De etterlyser voksne med kompetanse.
- Ungdommene advarer mot å true, dømme eller snakke nedlatende til dem

Ungdommenes konkrete innspill til arbeid med Stortingsmeldingen

Unges egne forslag og innspill var selve målet med innspillsmøtet. Ungdommene ble utfordret til å formulere krav til det politiske arbeidet med den kommende stortingsmeldingen, basert på det vi hadde jobbet med på innspillsmøtet. Kravene ble overlevert statssekretær i KUD, og oppsummeres i det følgende.

Ut fra ungdommenes skriftlige innspill, fant vi at ungdommene hadde følgende innspill til arbeidet med strategien.

Samtykkelov

- Samtykkelov
- Hvordan systemet er i dag så er det mange som velger å ikke anmelde overgrep, da man vet at de fleste saker blir henlagt. Endre til ja er ja.
- BEDRE SAMTYKKELOV!!!

Flere restriksjoner på nettet

- Foreldrekontroll på sosiale medier til barn under 15 år
- Det skal være bank ID-verifisering for apper med aldersgrenser
- Strengere å få tak i porno
- Strengere regler for porno, spesielt for yngre, vanskeligere å få tak i
- Bli tydeligere på de digitale aldersgrensene (bedre opplæring for foreldre og deres ansvar)
- Filter på sosiale medier – når man ser i kommentarfelt på SoMe kommer barn og ungdom med seksualiserte kommentarer. Dette er seksualisering av barn, noe som føles helt forferdelig.

Skolen som forebygger - bedre seksualitetsundervisning i skolen

- Styrke informasjon om seksuell trakassering, spesielt i skolen
- Vi krever at skolen tar tak i deres seksualitetsundervisning og at den bedres betraktelig
- God seksuaundervisning i skolen, samt undervisning om overgrep, voldtekt, seksuell trakassering over flere år og trinn. (Barneskolen, ungdomsskolen og videregående)
- En bedre, bredere seksualundervisning. I dag har de fleste alt for lite kunnskap. Dette kan føre til at folk ikke skjønner folk sine intimsone og grenser.
- Bedre og mer omfattende seksualundervisning
- Lære på skolen om voldtekt og hvordan behandle om noen blir det.
- Bedre seksualundervisning i skolen + lærere
- Lære mer om netthat og seksuell trakassering i skolen
- Jeg forventer at det står konkret (red: stortingsmeldingen) om hvordan skolene skal undervise om seksuelle overgrep på skolene. Denne undervisningen må forekomme hyppig og inneholde informasjon om
 - Hva er seksuell trakassering?

Rapport

- Hva er voldtekt?
- Hva er straffbart?
- Hva er straff for straffbare handlinger?
- Hvor kan man få hjelp, og hva vil hjelpen innebære?
- Opplæring av grensesetting fra barnehagen
- Grundig seksualundervisning, regelmessig av helsearbeidere i alle klasserom
- Grensesetting må inn i pensum fra tidlig alder.
- Mange blir trakassert under utdanning. Det er ubehagelig og ukomfortabelt å møte den som behandlet deg på en nedsettende måte. Er det en fra klassen som gjorde dette kan det være forstyrrende og gi psykologiske problemer. Dette blir ikke tatt hensyn til i timen.

Informasjons- og opplæringstiltak om seksuell trakassering rettet til barn, foreldre og voksne som jobber med barn

- Økt kunnskap om trakassering blant barn og foresatte
- Bedre kunnskap om overgrep til ungdom
- Konkretiser hva seksuell trakassering er – altfor mye egendefinisjoner og folk tøyer grenser fordi de tror at det defineres annerledes.
- Mer info om seksuell trakassering, hvordan det kan se ut og hva man kan gjøre hvis man ser ut
- Skape flere lavterskeltilgjengeligheter for å bevisstgjøre personer om temaene
- Læring om hva samtykke er – folk må skjønne at man må gi samtykke for sex og alt annet. For dårlig på dette er mange folk
- Unge har dårligere og mindre utviklet konsekvenstenkning. Det er derfor viktig å lære unge mer om konsekvensene hvis man blir trakassert og hvis man ikke sier ifra.
- Kurs for trenere, lærere og andre omsorgspersoner om hvordan man skal ta opp temaet seksuell trakassering oda dette er tabu tema for mange. Også hvordan man skal følge med opp når man får vite at noen har opplevd seksuell trakassering.
- Kompetanse hos voksenkontakter som lærere og koordinatører

Satse på lavterskeltiltak

- Tilgjengeliggjøre hjelp og bistand på en bedre måte
- En mer tilgjengelig måte å si fra om ting skjer på
- Oppretting av flere chattetjenester og styrke nåværende
- Økte midler til anonyme hjelpetjenester

Et bedre hjelpeapparat og mer forebygging

- Mange unge som får nakenbilder spredt opplever vold og trakassering av miljøet bildene er spredt i. Dette er dårlig kartlagt og det finnes lite hjelp.

Rapport

- Bedre oppfølging av unge som har opplevd ubehagelige opplevelser. Mange sliter med traumer resten av livet og sliter med fysisk kontakt.
- Det burde finns et mottak for barn og unge under 20, som opplever seksuell trakassering, voldtekt eller annet.
- Strengere krav til ansatte i helsevesenet om hvordan oppføre seg med personer utsatt
- Helsesykepleiere på alle skoler minst tre ganger i uka, statlig finansiering, øremerket helsesykepleiere i skolen
- «Ikke bryt taushetsplikten – noen voksne har en tendens til å bryte taushetsplikten, og det uten forvarsel. Man stolte på personen og fortalte sin situasjon. Det allerede er tøft å heve sin stemme»
- Mange av flerkulturell bakgrunn har ingen støtteapparat i å anmelde og æreskultur legger hinder for at mange overgrep ikke får konsekvenser. Minoritetsjenter trenger flere tilbud
- Økte midler til skolehelsetjenesten
- Gi mer midler til helsestasjoner
- Innføre Æ e MÆ modellen i hele Norge (red: en helhetlig modell for forebygging av vold og overgrep)

Sterkere reaksjoner

- «Seksuell trakassering skjer innenfor en etablert ukultur der uønsket seksuell oppmerksomhet er normalisert og i liten grad får konsekvenser for utøveren. Vi trenger en helhetlig kulturendring og reelle juridiske sanksjoner»
- Gjøre straffene verre, for de som bryter lovene
- Bøter ved brudd av oppfølging
- Strengere krav til oppfølging
- Det må bli gjort handlinger mot seksuell trakassering.
- Sats på digitale anonyme helsetjenestes
- Ikke bryt taushetsplikten! Noen voksne har en tendens til å bryte taushetsplikten, og det uten forvarsel.
- Kartlegge problemene som kommer fram fra de unge, og aktivt arbeide for å løse

Redd Barna: Barneperspektivet må gis prioritet i arbeidet med Stortingsmeldingen

I dette notatet har vi samlet hovedpunktene fra innspillsmøtet om seksuell trakassering med ungdom.

Ungdommene beskrev seksuell trakassering i skolen, fritidsarenaer, organisasjonsliv og arbeidsliv. Fester og private arenaer beskrives også som risikoarenaer for ungdom.

Seksuell trakassering fremstår ikke som en helt konkret kategori der det er helt klart hva som faller utenfor og innenfor. Hva som er seksuelle krenkelser, seksuell trakassering og seksuelle overgrep kan være uklart for mange, også voksne som jobber med temaene.

Under samlingen ble det brukt en del tid på å høre hva ungdommene tenker på når det gjelder seksuell trakassering. Her kom det frem at de unges forståelse favner vidt, men at også det som kan betegnes som overgrep også oppfattes som seksuell trakassering av noen av de unge.

Ungdommenes fenomenforståelse preger også hvilke tiltak de foreslår. Likevel er det meste av innspillene og tiltakene godt plassert innenfor temaet seksuell trakassering, og det tilsier at Stortingsmeldingen bør nettopp gi barne- og ungdomsperspektivet prioritet.

Mange barrierer for å si ifra

Det er mange barrierer for ungdom når det gjelder å si ifra om seksuell trakassering. Flere uttrykte at de ikke opplevde at det kunne hjelpe å si ifra. Når ungdommer opplever at ikke voksne kan bidra positivt når det gjelder opplevelser som krenkelser og trakassering er det viktig å se nærmere på dette. Det bør også ses i sammenheng med det tydelige signalet om at ungdom ønsker mer kunnskap om seksualitet, grenser og kropp i skolen.

Opplevelsen av at det ikke hjelper å si ifra er det mange som satte ord på av ungdommene. Redd Barna mener dette punktet er veldig viktig å følge opp når myndighetene skal jobbe for bedre beskyttelse mot seksuell trakassering. Det at mange ikke sier ifra om seksuelle krenkelser eller seksuell vold kommer også frem i forskning på feltet, som i Ungvold undersøkelsen fra 2023.³

Tverrsektoriell innsats

For at Stortingsmeldingen skal lykkes med at vi som samfunn skal bedre forebygge seksuell trakassering, trengs en tverrfaglig innsats.

Som det framgår av notatet foregår seksuell trakassering mot ungdom i skolen, fritiden, organisasjonslivet, på nettet og ikke minst i arbeidslivet, i likhet med voksne. Dette krever at flere sektorer blir involvert i arbeidet med å få bedre planer for forebygging og oppfølging.

Innspillene og løsningsforslagene fra ungdommene viser også klart og tydelig at flere sektorer har ansvar for å iverksette tiltak. Det mest tydelige innspillet fra ungdom var relatert til Kunnskapsdepartementet og

³ Frøyland, L. R., Lid, S., Schwencke, E. O. & Stefansen, K. (2023). Vold og overgrep mot barn og unge. Omfang og utviklingstrekk 2007–2023. NOVA Rapport 11/23 (oda.oslomet.no)

utdanningssektoren, ved at skolen må sikre bedre systemer for å sikre at alle barn får god nok opplæring i skolen. Redd Barna mener det også bør følges opp med tiltak i utdanningssektoren, særlig lærerutdanningen, slik at framtidige lærere har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre seksualitetsundervisning i skolen, og til å bedre håndtere og forebygge seksuell trakassering i klasserommet. Samtidig kommer det også tydelige innspill på at Helsedepartementet også har en viktig rolle både i det forebyggende arbeidet og for å lage bedre lavterskeltilbud.

Informasjonsbehovet til barn, foreldre og voksne profesjonsutøvere kan ikke løses av skolen alene, her har også Barne- og familiedepartementet en sentral rolle i å tilrettelegge for informasjon og opplæring til barn og foreldre. Satsinger knyttet til ung.no og digiUng-prosjektet bør særlig vektlegge tiltak for å gi barn god og pålitelig informasjon på digitale arenaer. Videre bør også foreldre-tiltak også gis prioritet, både generelt om seksuell helse og risikoer knyttet til unges digitale hverdag.

Ut fra tilbakemeldinger fra ungdom relatert til manglende reaksjoner ved seksuelle overgrep, og stort engasjement for samtykkelov, mener vi det er viktig at Stortingsmeldingen om seksuell trakassering koordineres med oppfølgingsarbeidet med Opptappingsplanen mot vold og overgrep.

Videre er ungdommenes innspill knyttet til skadevirkninger av eksponering pornografi, noe som også må adresseres med blant annet økt krav til bransjeaktører, og ungdommenes forslag her bør koordineres med den varslede stortingsmeldingen om en tryggere digital hverdag, den varslede strategien for digitalisering⁴ og skjermbruksutvalgets arbeid⁵.

Involver barn og unge

Redd Barna forutsetter at Stortingsmeldingen vil gi barn- og ungdoms utsatthet og sårbarhet for seksuell trakassering prioritet. For at tiltak skal treffe barn og unges behov, og ikke minst være relevante, mener vi at barn og unge selv må involveres i den videre prosessen. Dette er særlig avgjørende på digitale arenaer, der unge ferdes uten at vi voksne kan fange opp og gi korrektiv til det som foregår. Når man detaljerer tiltak innenfor spesifikke sektorer eller utvikler ideer om gode lavterskeltiltak som kan treffe barn, foreldre og voksne som jobber med barn og unge.

Unge innspill her og tall fra forskningen er også tydelige på at unge flest finner stor støtte hos jevnaldrende, det er her de først og fremst forteller om seksuell trakassering. Vi må også utnytte det som en god ressurs i det videre arbeidet med å utvikle gode forebyggingstiltak rettet mot unge selv, og at det treffer alle ungdom, slik at de vet hvordan de skal reagere om de er vitne til seksuell trakassering, og at de vet hvordan de skal respektere andres grenser.

«Kontakt ungdomsrådene hvis dere trenger mer innspill» - Ungdom fra innspillsmøtet

⁴ Redd Barnas høring til Digitaliseringsstrategien <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/kdd/aif/innspill-fra-redd-barna.pdf>

⁵ Redd Barnas innspill til Skjermbruksutvalget <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/546/2024/04/Redd-Barnas-innspill-skjermbruksutvalget-090424.pdf>

Rapport

Relevante Redd Barna publikasjoner

Rapporter:

Redd Barna (upublisert, publiseres juni 2024). «*Er det innafor å selge nudes?*» Ungdoms perspektiver på salg og bytte av seksualisert innhold på nett

Redd Barna (2023). *Foreldre uten filter*. Ungdoms perspektiver på foreldredeling på nett

Redd Barna (2023) «*Hvordan forventer de at man skal ta dette på strak arm, uten opplæring?*» Lærerstudenters perspektiver på seksualitetsundervisning

Redd Barna (2020) *Et skada bilde av hvordan sex er*. Ungdoms perspektiver på porno

Redd Barna (2018). *Hvis du liker meg, må du dele et bilde*. Ungdoms perspektiver på deling av nakenbilder

Materiell til bruk i skolen:

Vi har også laget materiell til bruk i skolen, for å forebygge og bekjempe seksuelle krenkelser mellom ungdom.

Redd Barna (2021). *Sterkere sammen*. En undervisningsressurs for å forebygge seksuelle krenkelser blant ungdom

Redd Barna (2021). *Ses offline*. En undervisningsressurs om ungdom, seksualitet og relasjoner på nettet

For mer informasjon om våre ressurser til bruk i skolen, se www.reddbarna.no/skole
